

ภาคผนวก ข.

ร่าง

พระราชบัญญัติ
การรับขนทางอากาศ

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการรับขนทางอากาศ

พระราชบัญญัตินี้ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการรับขนทาง
อากาศ พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว
ในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"การรับขนทางอากาศ" หมายความว่า การรับขนคนโดยสาร สัมภาระหรือของ โดยอากาศยาน โดยผู้ขนส่ง

"คนโดยสาร" หมายความว่า บุคคลที่ผู้ขนส่งยอมรับให้เดินทางไปกับอากาศยานตามสัญญารับขนทางอากาศ

"สัมภาระ" หมายความว่า สัมภาระลงทะเลเบียนและสัมภาระไม่ลงทะเลเบียน

"สัมภาระลงทะเลเบียน" หมายความว่า เครื่องเดินทางที่คนโดยสารมอบให้ผู้ขนส่งพาไปกับอากาศยาน

"สัมภาระไม่ลงทะเลเบียน" หมายความว่า เครื่องเดินทางและสิ่งของส่วนตัวที่คนโดยสารนำติดตัวไปบนอากาศยาน

"ของ" หมายความว่า สิ่งหามทรัพย์ ซึ่งผู้ตราส่งมอบให้อยู่ในความดูแลของผู้ขนส่งเพื่อทำการขนส่งไปยังถิ่นปลายทาง

"อากาศยาน" หมายความว่า อากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

"สัญญารับขนทางอากาศ" หมายความว่า สัญญาที่ผู้ขนส่งตกลงกับคนโดยสารหรือผู้ตราส่ง ในอันที่จะดำเนินการหรือจัดให้มีการขนส่งคนโดยสาร สัมภาระ หรือของ จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

"ผู้ขนส่ง" หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบการรับขนคนโดยสารหรือของทางอากาศเพื่อบำเหน็จเป็นทางค้าปกติ ไม่ว่าจะเป็นผู้ขนส่งตามสัญญาหรือผู้ขนส่งตามความเป็นจริง

"ผู้ขนส่งตามสัญญา" หมายความว่า ผู้ขนส่งที่ตกลงทำสัญญารับขนทางอากาศกับคนโดยสาร ผู้ตราส่ง หรือผู้ทำการในนามคนโดยสารหรือผู้ตราส่ง

"ผู้ขนส่งตามความเป็นจริง" หมายความว่า ผู้ขนส่งที่ทำการรับขนทางอากาศทั้งหมดหรือบางส่วนโดยได้รับมอบอำนาจจากผู้ขนส่งตามสัญญา

"หน่วยบัญชี" หมายความว่า สิทธิพิเศษถอนเงินตามที่ระบุไว้โดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

"อุปกรณ์แห่งค่าระวาง" หมายความว่า ค่าใช้จ่ายอย่างใด ๆ ที่ผู้ขนส่งได้เสียไปโดยควรในระหว่างขนส่ง ซึ่งตามประเพณีในการรับขนทางอากาศถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าระวาง และให้หมายความรวมถึงเงินที่ผู้ขนส่งจำเป็นต้องเรียกเก็บเพิ่มขึ้นจากอัตราค่าระวางปกติ เพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายในการให้บริการของผู้ขนส่ง เนื่องจากเหตุที่ผู้ขนส่งไม่อาจป้องกันได้ อันมีประเพณีในการรับขนทางอากาศที่ผู้ขนส่งจะเรียกได้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับรวมถึงการรับขนทางอากาศโดยไม่มีค่าตอบแทน

พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การรับขนไปรษณีย์ภัณฑ์

ในการรับขนที่มีการรับขนทางอากาศและทางอื่นรวมอยู่ด้วย ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการรับขนทางอากาศ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ **การรับขนคนโดยสาร**

มาตรา ๗ ในการรับขนคนโดยสาร จะต้องมีการส่งมอบตัวโดยสาร
ตัวโดยสารพึงแสดงรายการอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) ถิ่นต้นทางและถิ่นปลายทาง

(๒) ถิ่นหยุดพักที่ตกลงกันไว้อย่างน้อยหนึ่งแห่ง ในกรณีที่มีถิ่นต้นทางและถิ่น
ปลายทางอยู่ในอาณาเขตของประเทศเดียว แต่มีถิ่นหยุดพักที่ตกลงกันไว้แห่งเดียวหรือหลายแห่ง
อยู่ในอาณาเขตของอีกประเทศหนึ่ง

การเก็บรักษาข้อมูลตามรายการในวรรคสอง โดยวิธีการอื่นอาจใช้แทนการส่ง
มอบตัวโดยสารได้ และถ้ามีการนำวิธีการดังกล่าวมาใช้ ให้ผู้ขนส่งเสนอที่จะส่งมอบเอกสารซึ่ง
แสดงข้อมูลดังกล่าวให้แก่คนโดยสาร

มาตรา ๘ ผู้ขนส่งต้องส่งมอบป้ายกำกับสัมภาระสำหรับสัมภาระลงทะเลเป็นแต่
ละชิ้นแก่คนโดยสาร

มาตรา ๙ การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ไม่กระทบต่อความมีอยู่
หรือความสมบูรณ์ของสัญญารับขนทางอากาศ รวมถึงการจำกัดความรับผิดชอบของผู้ขนส่ง

มาตรา ๑๐ ถ้าผู้ขนส่งยอมรับว่าสัมภาระลงทะเลเป็นสูญหายหรือถ้าสัมภาระ
ลงทะเลเป็นยังมาไม่ถึงเมื่อพ้นกำหนดยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันที่ควรมาถึง คนโดยสารย่อมมีสิทธิ
บังคับเอาแก่ผู้ขนส่งตามสิทธิอันได้มาแต่สัญญารับขนทางอากาศนั้น

มาตรา ๑๑ ถ้าผู้มีสิทธิรับมอบได้รับมอบสัมภาระลงทะเลเป็นไว้โดยมิได้ทักท้วง
ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ได้รับมอบสัมภาระลงทะเลเป็นนั้นในสภาพดีและตรงตามที่กำหนดไว้ใน
ป้ายกำกับสัมภาระหรือข้อมูลที่เก็บรักษาไว้โดยวิธีการอื่นตาม มาตรา ๗ วรรคสาม

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่สัมภาระลงทะเลเป็น ผู้มีสิทธิรับมอบต้อง
ทักท้วงต่อผู้ขนส่งทันทีที่พบความเสียหาย แต่ต้องอยู่ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับมอบสัมภาระ
ดังกล่าว

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นจากการชักช้า ผู้มีสิทธิรับมอบต้องทักท้วงต่อผู้
ขนส่งภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันที่ตนมีสิทธิจัดการสัมภาระลงทะเลเป็นนั้น

การหักทวงตามความในมาตรานี้ต้องทำเป็นหนังสือและมอบหรือส่งให้ผู้ขนส่งภายในเวลาที่กำหนดในวรรคสองหรือวรรคสามแล้วแต่กรณี ถ้ามิได้หักทวงภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้มีสิทธิรับมอบจะเสียสิทธิดำเนินการคดีต่อผู้ขนส่ง เว้นแต่กรณีเป็นกลฉ้อฉลของผู้ขนส่ง

มาตรา ๑๒ ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายในกรณีคนโดยสารถึงแก่ความตายหรือได้รับความเสียหายแก่ร่างกาย ถ้าอุบัติเหตุซึ่งก่อให้เกิดความตายหรือความเสียหายแก่ร่างกายนั้นเกิดขึ้นบนอากาศยานหรือในระหว่างการเดินทางใดๆ ในการขึ้นหรือลงจากอากาศยาน

มาตรา ๑๓ ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายในกรณีสัมภาระลงทะเบียนสูญหาย สูญหาย หรือเสียหาย ถ้าเหตุซึ่งก่อให้เกิดการสูญหาย สูญหาย หรือเสียหายนั้นเกิดขึ้นบนอากาศยาน หรือในช่วงเวลาใดๆ ที่สัมภาระลงทะเบียนอยู่ในความดูแลของผู้ขนส่ง

ในกรณีสัมภาระไม่ลงทะเบียนสูญหาย สูญหาย หรือเสียหาย ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบถ้าความเสียหายนั้นเป็นผลมาจากความผิดของผู้ขนส่งหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของตน

มาตรา ๑๔ ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการชักช้าในการรับขนทางอากาศซึ่งคนโดยสารหรือสัมภาระ

มาตรา ๑๕ ถ้าผู้ขนส่งพิสูจน์ได้ว่าเหตุซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้นจากหรือมีส่วนเกี่ยวเนื่องกับความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบของผู้เรียกร้องค่าเสียหาย หรือบุคคลที่ผู้เรียกร้องค่าเสียหายได้รับสิทธิมา ให้ผู้ขนส่งหลุดพ้นจากความรับผิดตามส่วนที่ความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบนั้นก่อให้เกิดความเสียหาย

ในกรณีที่คนโดยสารถึงแก่ความตายหรือได้รับความเสียหายแก่ร่างกายและมีการเรียกร้องค่าเสียหายโดยบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คนโดยสารนั้น ให้ผู้ขนส่งหลุดพ้นจากความรับผิดตามส่วนที่ตนพิสูจน์ได้ว่าความตายหรือความเสียหายแก่ร่างกายนั้นเกิดขึ้นจากหรือมีส่วนเกี่ยวเนื่องกับความประมาทเลินเล่อ หรือการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบของคนโดยสารนั้นเองด้วย

มาตรา ๑๖ ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายในกรณีที่สัมภาระลงทะเบียนสูญหาย สูญหาย หรือเสียหาย ตามส่วนที่เป็นผลมาจากความชำรุดบกพร่องคุณภาพ หรือสภาพแห่งสัมภาระนั่นเอง

มาตรา ๑๗ ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการชักช้าในการรับขนทางอากาศซึ่งคนโดยสารและสัมภาระ ถ้าพิสูจน์ได้ว่าตนหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของตนได้ใช้มาตรการทั้งปวงที่สมควรต้องกระทำเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายนั้นแล้วหรือเป็นการพ้นวิสัยที่

ตนหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของตนจะใช้มาตรการเช่นนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้ขนส่งไม่อาจยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดเพื่อความเสียหายในกรณีคนโดยสารถึงแก่ความตายหรือได้รับความเสียหายแก่ร่างกายตามมาตรา ๑๒ สำหรับคนโดยสารแต่ละคนในส่วนที่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ หน่วยบัญชี

ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดเพื่อความเสียหายในกรณีคนโดยสารถึงแก่ความตายหรือได้รับความเสียหายแก่ร่างกายตามมาตรา ๑๒ สำหรับคนโดยสารแต่ละคนในส่วนที่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ หน่วยบัญชี ถ้าพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายไม่ได้เกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบของตนหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของตน หรือความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบของบุคคลภายนอกฝ่ายเดียวเท่านั้น

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่อากาศยานเกิดอุบัติเหตุและเป็นผลให้คนโดยสารถึงแก่ความตายหรือได้รับความเสียหายแก่ร่างกาย ให้ผู้ขนส่งไทยซึ่งประกอบการรับขนทางอากาศนั้นจ่ายเงินเพื่อบรรเทาความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่มีเฉพาะหน้าเพราะเหตุแห่งความตายหรือการได้รับความเสียหายแก่ร่างกายนั้นให้แก่ทายาทหรือคนโดยสาร ภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งจากทายาทหรือคนโดยสาร

ในกรณีที่เป็นผู้ขนส่งต่างประเทศ การจ่ายเงินตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศผู้ขนส่งนั้น

การจ่ายเงินตามวรรคแรกและวรรคสองไม่ถือเป็นการยอมรับความรับผิดของผู้ขนส่ง และสามารถนำมาหักออกจากจำนวนความรับผิดทั้งหมดได้

มาตรา ๒๐ ความรับผิดของผู้ขนส่งเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการชักช้าในการรับขนคนโดยสารตามมาตรา ๑๘ สำหรับคนโดยสารแต่ละคน ให้จำกัดเพียง ๔,๑๕๐ หน่วยบัญชี

มาตรา ๒๑ ความรับผิดของผู้ขนส่งเพื่อความเสียหายในกรณีสัมภาระถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย ตามมาตรา ๑๓ และความเสียหายในกรณีชักช้า ตามมาตรา ๑๘ สำหรับคนโดยสารแต่ละคนให้จำกัดเพียง ๑,๐๐๐ หน่วยบัญชี เว้นแต่ในขณะส่งมอบสัมภาระลงทะเบียนให้แก่ผู้ขนส่ง คนโดยสารจะได้แถลงไว้เป็นพิเศษถึงประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อรับมอบ ณ ถิ่นปลายทาง และได้ชำระเงินเพิ่มในกรณีที่ต้องชำระ ให้ผู้ขนส่งรับผิดเพียงไม่เกินจำนวนที่แถลงไว้ เว้นแต่ผู้ขนส่งจะพิสูจน์ได้ว่าจำนวนที่แถลงไว้นั้นสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจริงเมื่อรับมอบ ณ ถิ่นปลายทาง

มาตรา ๒๒ บทบัญญัติมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ไม่กระทบถึงอำนาจศาลที่จะกำหนดค่าฤชาธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายอื่นตามกฎหมายที่ต้องใช้ในการดำเนินคดีและดอกเบี้ยที่ผู้ขนส่งต้องใช้แก่โจทก์ เว้นแต่ศาลกำหนดค่าเสียหายให้แก่โจทก์โดยไม่รวมค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินคดีไม่เกินจำนวนที่ผู้ขนส่งได้เสนอให้แก่โจทก์เป็นลายลักษณ์อักษรภายในหกเดือนนับแต่วันที่เหตุซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้นหรือก่อนวันฟ้องคดีถ้าได้มีการฟ้องคดีภายหลังหกเดือนนับแต่วันที่เหตุซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้น โจทก์ไม่มีสิทธิได้รับค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นในการดำเนินคดี

มาตรา ๒๓ ผู้ขนส่งไม่มีสิทธิได้ประโยชน์จากบทบัญญัติมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ถ้าความเสียหายเป็นผลมาจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ขนส่งหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้ขนส่งซึ่งได้กระทำไปในทางการที่จ้างหรือภายในขอบอำนาจของการเป็นตัวแทนโดยละเอียดไม่เอาใจใส่ทั้งที่รู้หรือควารู้ว่าความเสียหายนั้นอาจเกิดขึ้นได้

หมวด ๒ การรับขนของ

มาตรา ๒๔ ในการรับขนของ จะต้องมีการส่งมอบใบตราส่งทางอากาศ ใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของพึงแสดงรายการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) ถิ่นต้นทางและถิ่นปลายทาง
- (๒) ถิ่นหยุดพักที่ตกลงกันไว้อย่างน้อยหนึ่งแห่ง

ในกรณีที่มิถิ่นต้นทางและถิ่นปลายทางอยู่ในอาณาเขตของประเทศเดียว แต่มีถิ่นหยุดพักที่ตกลงกันไว้แห่งเดียวหรือหลายแห่งอยู่ในอาณาเขตของอีกประเทศหนึ่ง

- (๓) น้ำหนักแห่งของ

การเก็บรักษาข้อมูลในการรับขนที่จะดำเนินการ โดยวิธีการอื่นอาจใช้แทนการส่งมอบใบตราส่งทางอากาศได้ และถ้ามีการนำวิธีการดังกล่าวมาใช้และผู้ตราส่งร้องขอ ผู้ขนส่งจะต้องส่งมอบใบรับของซึ่งบ่งชี้ของที่ส่งและการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวให้แก่ผู้ตราส่ง

มาตรา ๒๕ ผู้ตราส่งจะต้องจัดทำใบตราส่งทางอากาศ เป็นต้นฉบับสามฉบับ โดยกรอกข้อความลงในใบตราส่งทางอากาศซึ่งฉบับหนึ่งให้ระบุว่า "สำหรับผู้ขนส่ง" โดยให้ผู้ตราส่งลงลายมือชื่อ ฉบับหนึ่งให้ระบุว่า "สำหรับผู้รับตราส่ง" โดยให้ผู้ตราส่งและผู้ขนส่งลงลายมือชื่อ และอีกฉบับหนึ่งให้ผู้ขนส่งลงลายมือชื่อ และมอบให้แก่ผู้ตราส่งหลังจากที่ตนยอมรับของแล้ว

การลงลายมือชื่อของผู้ขนส่ง และผู้ตราส่งอาจพิมพ์หรือใช้ตราประทับแทนก็ได้ ถ้าผู้ขนส่งจัดทำใบตราส่งทางอากาศขึ้นโดยการร้องขอของผู้ตราส่ง ให้ถือว่าผู้

ชนส่งจัดทำใบตราส่งทางอากาศในนามของผู้ตราส่ง เว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่มีของมากกว่าหนึ่งหีบห่อ ผู้ขนส่งมีสิทธิเรียกให้ผู้ตราส่งจัดทำใบตราส่งทางอากาศแยกต่างหากจากกัน และในกรณีที่มีการนำวิธีการอื่นตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม มาใช้ ผู้ตราส่งมีสิทธิเรียกให้ผู้ขนส่งส่งมอบใบรับของแยกต่างหากจากกันได้

มาตรา ๒๖ การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๑ ไม่กระทบต่อความมีอยู่หรือความสมบูรณ์ของสัญญารับขนทางอากาศ รวมถึงการจำกัดความรับผิดของผู้ขนส่ง

มาตรา ๒๗ ใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของเป็นหลักฐานเบื้องต้นของการทำสัญญารับขนทางอากาศ การยอมรับมอบของ และเงื่อนไขของการรับขนทางอากาศ ตามที่ระบุอยู่ในใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของนั้น

ข้อความใดๆ ในใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของที่เกี่ยวกับน้ำหนัก ความกว้าง ยาว สูง ลักษณะของหีบห่อแห่งของรวมทั้งจำนวนหีบห่อ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นไปตามที่แสดง ส่วนข้อความที่เกี่ยวกับปริมาณ ปริมาตร และสภาพแห่งของ ไม่อาจใช้เป็นหลักฐานยืนยันผู้ขนส่งได้ เว้นแต่ผู้ขนส่งจะได้ตรวจสอบต่อหน้าผู้ตราส่งและระบุไว้ในใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของว่าตนได้ตรวจสอบเช่นนั้นแล้ว หรือเป็นสภาพแห่งของอันเห็นประจักษ์

มาตรา ๒๘ ใบตราส่งทางอากาศที่ออกให้แก่บุคคลใดโดยนามย่อมลัทธิหลังโอนให้กันได้ เว้นแต่จะมีข้อห้ามการสลัทธิไว้ในใบตราส่งทางอากาศนั้น

มาตรา ๒๙ ผู้ตราส่งต้องรับผิดชอบในความถูกต้องของรายการและข้อความเกี่ยวกับของที่ตนหรือบุคคลที่ทำในนามของตนใส่ไว้ในใบตราส่งทางอากาศ หรือที่ตนหรือบุคคลที่ทำในนามของตนให้ไว้แก่ผู้ขนส่งเพื่อใส่ไว้ในใบรับของหรือเพื่อให้บันทึกโดยวิธีการอื่นตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม

บทบัญญัติในวรรคแรกให้ใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลที่ทำในนามของผู้ตราส่งเป็นตัวแทนของผู้ขนส่งด้วย

ผู้ตราส่งต้องชดเชยความเสียหายแก่ผู้ขนส่งสำหรับความเสียหายทั้งปวงที่เกิดขึ้นแก่ผู้ขนส่งหรือบุคคลอื่นซึ่งผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบ เพราะเหตุแห่งความไม่ปกติ ความไม่ถูกต้อง หรือความไม่สมบูรณ์ของรายการและข้อความที่ผู้ตราส่งหรือบุคคลที่ทำในนามของผู้ตราส่งให้ไว้

ภายใต้บังคับบทบัญญัติในวรรคแรก วรรคสอง และวรรคสาม ผู้ขนส่งต้องชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้ตราส่งสำหรับความเสียหายทั้งปวงที่เกิดขึ้นแก่ผู้ตราส่งหรือบุคคลซึ่งผู้ตราส่งต้องรับผิดชอบ เพราะเหตุแห่งความไม่ปกติ ความไม่ถูกต้อง หรือความไม่สมบูรณ์ของรายการและข้อความที่ตนหรือบุคคลที่ทำในนามของตนใส่ไว้ในใบรับของหรือที่ตนหรือบุคคลที่ทำในนามของตนบันทึกเพื่อการเก็บรักษาไว้โดยวิธีการอื่นตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม

มาตรา ๓๐ ผู้ตราส่งต้องจัดให้มีข้อมูลและเอกสารที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามพิธีการทางศุลกากร ดำรวจ และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอื่นๆ ก่อนที่ของจะส่งมอบแก่ผู้รับตราส่ง

ผู้ตราส่งต้องรับผิดชอบผู้ขนส่งเพื่อความปลอดภัยใดๆ อันเกิดขึ้นจากการไม่มีอยู่ไม่เพียงพอ หรือไม่ปกติของข้อมูลหรือเอกสารตามวรรคแรก เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดขึ้นจากความผิดของผู้ขนส่งหรือตัวแทนของผู้ขนส่งนั่นเอง

ผู้ขนส่งไม่มีหน้าที่ที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้องหรือความเพียงพอของข้อมูลหรือเอกสารตามวรรคแรก

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินการตามพิธีการทางศุลกากร ดำรวจ และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอื่นๆ ผู้ตราส่งอาจต้องจัดส่งเอกสารซึ่งแสดงถึงลักษณะทั่วไปแห่งของที่ส่ง

บทบัญญัติในวรรคแรกไม่ก่อให้เกิดหน้าที่ หนี้หรือความรับผิดชอบใดๆ แก่ผู้ขนส่ง

มาตรา ๓๒ ภายใต้ความรับผิดชอบของผู้ตราส่งในการปฏิบัติการชำระหนี้ทั้งปวงตามสัญญารับขนทางอากาศ ผู้ตราส่งมีสิทธิจัดการของดังนี้

(๑) ถอนของออก ณ สนามบินต้นทางหรือสนามบินปลายทาง

(๒) สั่งให้ผู้ขนส่งหยุดการส่งของนั้นไปเมื่ออากาศยานลงจอด ณ ที่ใดๆ ในระหว่างทาง

(๓) ให้ส่งมอบของ ณ ถิ่นปลายทางหรือในระหว่างทางแก่บุคคลอื่นนอกจากผู้รับตราส่งที่ระบุชื่อไว้แต่เดิม หรือ

(๔) ให้ส่งของกลับคืนมา ณ สนามบินต้นทาง

ผู้ตราส่งจะต้องไม่ใช้สิทธิตามวรรคแรกให้เป็นที่ยึดถือโดยผู้ขนส่งหรือผู้ตราส่งรายอื่น และจะต้องชดเชยค่าใช้จ่ายใดๆ อันเกิดขึ้นจากการใช้สิทธิดังกล่าว

ถ้าการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตราส่งตามวรรคแรกเป็นการพ้นวิสัย ผู้ขนส่งจะต้องแจ้งให้ผู้ตราส่งทราบโดยพลัน

มาตรา ๓๓ ถ้าผู้ขนส่งปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตราส่งตามมาตรา ๓๒ โดยไม่เรียกให้ผู้ตราส่งแสดงใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของฉบับที่ส่งมอบให้แก่ผู้ตราส่ง เพื่อผู้ขนส่งดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามคำสั่งของผู้ตราส่ง ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบต่อความปลอดภัยใดๆ อันเกิดขึ้นแต่การปฏิบัติตามคำสั่งนั้นต่อบุคคลซึ่งครอบครองใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของในส่วนนั้นโดยชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ขนส่งที่จะไล่เบี้ยเอาจากผู้ตราส่ง

มาตรา ๓๔ สิทธิของผู้ตราส่งตามมาตรา ๓๒ เป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อสิทธิของผู้รับตราส่งเริ่มต้นขึ้นตามมาตรา ๓๖ แต่ถ้าผู้รับตราส่งปฏิเสธไม่ยอมรับมอบของ หรือถ้าติดต่อ

กับผู้รับตราส่งไม่ได้ ผู้ตราส่งย่อมกลับมีสิทธิจัดการของนั้นอีก

มาตรา ๓๕ ผู้ขนส่งมีหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้รับตราส่งทราบทันทีที่ของมาถึง เว้นแต่จะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๓๖ ถ้าผู้ตราส่งไม่ใช้สิทธิตามมาตรา ๓๒ เมื่อของมาถึงถิ่นปลายทาง ผู้รับตราส่งมีสิทธิเรียกให้ผู้ขนส่งส่งมอบของให้แก่ตนเมื่อได้ชำระค่าระวางและอุปกรณ์แห่งค่าระวางที่ต้องชำระและเมื่อตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการรับขนทางอากาศแล้ว

มาตรา ๓๗ ถ้าผู้รับตราส่งปฏิเสธไม่ยอมรับมอบของ หรือถ้าติดต่อกับผู้รับตราส่งไม่ได้ ผู้ขนส่งต้องบอกกล่าวไปยังผู้ตราส่งทันที และถามเอาคำสั่งจากผู้ตราส่ง

ถ้าหากว่าพฤติการณ์ขัดขวางไม่สามารถจะบอกกล่าวไปยังผู้ตราส่งทันที และถามเอาคำสั่งจากผู้ตราส่งได้ หรือถ้าผู้ตราส่งละเลยไม่ส่งคำสั่งนั้นมาในเวลาอันควร หรือส่งมาเป็นคำสั่งอันไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปได้ ให้ผู้ขนส่งมีอำนาจนำของนั้นออกขาย ทำลาย หรือจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดตามความเหมาะสมและจำเป็น ค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นจากการจัดการของให้ผู้ขนส่งเรียกเอาจากผู้ตราส่ง

เมื่อผู้ขนส่งดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามตามวรรคสอง ให้บอกกล่าวแก่ผู้ตราส่งโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะไม่สามารถทำได้ หากผู้ขนส่งละเลยไม่บอกกล่าว ผู้ขนส่งจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้น

เมื่อได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดกับของนั้นแล้วได้เงินจำนวนเท่าใดให้ผู้ขนส่งหักเอาไว้เป็นค่าระวางและอุปกรณ์แห่งค่าระวางและค่าใช้จ่ายอันเกิดขึ้นจากการดำเนินการนั้น ถ้ายังมีเงินเหลืออยู่อีกเท่าใดให้ส่งมอบแก่บุคคลที่ควรจะได้เงินนั้นโดยพลัน แต่หากยังขาดอยู่เท่าใด ผู้ตราส่งต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาด

บทบัญญัติในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ไม่กระทบต่อกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

มาตรา ๓๘ ผู้ขนส่งชอบที่จะยึดหน่วงของไว้จนกว่าจะได้ชำระค่าระวางและอุปกรณ์แห่งค่าระวาง หรือจนกว่าจะได้รับประกันตามควร

ในระหว่างที่ผู้ขนส่งใช้สิทธิยึดหน่วงตามวรรคแรก เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะไม่ได้รับชำระค่าระวางและอุปกรณ์แห่งค่าระวาง ให้ผู้ขนส่งดำเนินการกับของนั้น โดยให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๗ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้ามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ถ้าผู้ขนส่งยอมรับว่าของสูญหาย หรือถ้าของยังมาไม่ถึงเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ควรมาถึง ผู้รับตราส่งย่อมมีสิทธิบังคับเอาแก่ผู้ขนส่งตามสิทธิอันได้มาแต่สัญญารับขนทางอากาศนั้น

มาตรา ๔๐ การกระทำใดๆ ให้แตกต่างจากบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๒ ถึงมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๙ จะมีได้ก็ด้วยการแสดงโดยแจ้งชัดไว้ในใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของเท่านั้น

มาตรา ๔๑ ถ้าผู้มีสิทธิรับมอบได้รับมอบของไว้โดยมิได้ทักท้วง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ได้รับมอบของนั้นในสภาพดีและตรงตามที่ระบุไว้ในใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของหรือข้อมูลที่เกิดขึ้นภายใต้การอื่น ตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ของ ผู้มีสิทธิรับมอบต้องทักท้วงต่อผู้ขนส่งทันทีที่พบความเสียหาย แต่ต้องอยู่ภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับมอบของดังกล่าว

ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นจากการชักช้า ผู้มีสิทธิรับมอบต้องทักท้วงต่อผู้ขนส่งภายในสิบเอ็ดวันนับแต่วันที่ตนมีสิทธิจัดการของนั้น

การทักท้วงตามความในมาตรานี้ต้องทำเป็นหนังสือแล้วมอบหรือส่งให้ผู้ขนส่งภายในเวลาที่กำหนดในวรรคสองหรือวรรคสามแล้วแต่กรณี ถ้ามิได้ทักท้วงภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้มีสิทธิรับมอบจะเสียสิทธิดำเนินคดีต่อผู้ขนส่ง เว้นแต่กรณีเป็นกลฉ้อฉลของผู้ขนส่ง

มาตรา ๔๒ ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายในกรณีของถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย ถ้าเหตุซึ่งก่อให้เกิดการทำลาย สูญหาย หรือเสียหายนั้นเกิดขึ้นในระหว่างการรับขนทางอากาศ

การรับขนทางอากาศตามความในวรรคแรกให้หมายความถึงระยะเวลาที่ของอยู่ในความดูแลของผู้ขนส่ง

ระยะเวลาที่ของอยู่ในความดูแลของผู้ขนส่งตามความในวรรคสองให้หมายความถึงระยเวลานับตั้งแต่ที่ผู้ขนส่งได้รับของไว้จากผู้ตราส่งจนถึงเวลาที่ส่งมอบของนั้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓

การรับขนทางอากาศตามความในวรรคสองไม่ขยายรวมไปถึงการรับขนโดยทางบก ทางทะเล หรือทางน้ำที่กระทำนอกสนามบิน เว้นแต่การรับขนทางอื่นนั้นได้กระทำตามสัญญาการรับขนทางอากาศเพื่อวัตถุประสงค์ในการบรรทุก การส่งมอบ หรือการถ่ายลำ หากมีความเสียหายเกิดขึ้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผลมาจากเหตุที่เกิดขึ้นในระหว่างการรับขนทางอากาศ

ถ้าผู้ขนส่งทำการรับขนของตามความตกลงที่คู่สัญญาประสงค์จะให้รับขนทางอากาศโดยใช้การขนส่งทางอื่นไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนโดยมิได้รับความยินยอมจากผู้ตราส่ง ให้ถือว่าการขนส่งทางอื่นนั้นอยู่ในระหว่างการรับขนทางอากาศ

มาตรา ๔๓ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้ขนส่งได้ส่งมอบของซึ่งตนได้รับไว้แล้ว

(๑) ผู้ขนส่งได้ส่งมอบของให้แก่ผู้รับตราส่ง

(๒) ในกรณีที่ผู้รับตราส่งปฏิเสธไม่รับมอบของ หรือติดต่อผู้รับตราส่งไม่ได้ ผู้ขนส่งได้จัดการอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ของนั้นตามที่กำหนดไว้ในสัญญาการรับขนทางอากาศ หรือตาม

คำสั่งของผู้ตราส่ง หรือตามกฎหมายที่ใช้บังคับ หรือประเพณีทางการค้าที่ถือปฏิบัติกันอยู่ ณ ถิ่นปลายทาง

มาตรา ๔๔ ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการชักเข้าในการรับขนทางอากาศซึ่งของ

มาตรา ๔๕ ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายในกรณีที่ของถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย ตามส่วนที่พิสูจน์ได้ว่าการถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย นั้นเกิดขึ้นหรือเป็นผลมาจาก

- (๑) ความชำรุดบกพร่อง คุณภาพ หรือสภาพแห่งของนั้นเอง
- (๒) ความบกพร่องในการบรรจุหีบห่อแห่งของนั้น ซึ่งกระทำโดยบุคคลอื่นนอกจากผู้ขนส่งหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้ขนส่ง
- (๓) พฤติการณ์สงครามหรือการสู้รบของกองกำลังติดอาวุธ
- (๔) การกระทำของเจ้าหน้าที่ราชการอันเกี่ยวกับการเข้า การออก หรือการผ่านแดนแห่งของ

มาตรา ๔๖ ถ้าผู้ขนส่งพิสูจน์ได้ว่าเหตุซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายเกิดขึ้นจากหรือมีส่วนเกี่ยวเนื่องกับความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบของผู้เรียกร้องค่าเสียหาย หรือบุคคลที่ผู้เรียกร้องค่าเสียหายได้รับสิทธิมา ให้ผู้ขนส่งหลุดพ้นจากความรับผิดตามส่วนที่ความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบนั้นก่อให้เกิดความเสียหาย

มาตรา ๔๗ ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการชักเข้าในการรับขนทางอากาศซึ่งของ ถ้าพิสูจน์ได้ว่าตนหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของตนได้ใช้มาตรการทั้งปวงตามที่สมควรเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายนั้นแล้วหรือเป็นการพ้นวิสัยที่ตนหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของตนจะจัดการเช่นนั้น

มาตรา ๔๘ ความรับผิดของผู้ขนส่งเพื่อความเสียหายในกรณีของถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย ตามมาตรา ๔๒ และความเสียหายในกรณีชักเข้าตามมาตรา ๔๔ ให้จำกัดเพียงกิโลกรัมละ ๑๗ หน่วยบัญชี เว้นแต่ในขณะส่งมอบของให้แก่ผู้ขนส่ง ผู้ตราส่งจะได้แถลงไว้เป็นพิเศษถึงประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อรับมอบ ณ ถิ่นปลายทาง และได้ชำระเงินเพิ่มในกรณีที่ต้องชำระ ให้ผู้ขนส่งรับผิดชอบไม่เกินจำนวนที่แถลงไว้ เว้นแต่ผู้ขนส่งจะพิสูจน์ได้ว่าจำนวนที่แถลงไว้นั้นสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจริงเมื่อรับมอบ ณ ถิ่นปลายทาง

ในการคำนวณน้ำหนักตามวรรคแรก ให้คิดจากน้ำหนักทั้งหมดของหีบห่อที่

ถูกทำลาย สูญหาย เสียหาย หรือชักช้าเท่านั้น เว้นแต่ของที่ถูกลบทำลาย สูญหาย เสียหาย หรือชักช้าบางหีบห่อนั้นกระทบต่อมูลค่าของหีบห่ออื่นๆ ที่ระบุไว้ในใบตราส่งทางอากาศหรือใบรับของใบเดียวกัน ให้คิดจากน้ำหนักทั้งหมดของหีบห่อที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๓

การรับขนทางอากาศที่ดำเนินการโดยผู้ขนส่งหลายคนหลายทอด

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่มีการรับขนทางอากาศดำเนินการโดยผู้ขนส่งหลายคนหลายทอด ให้ผู้ขนส่งแต่ละคนซึ่งยอมรับคนโดยสาร สัมภาระหรือของ อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าผู้ขนส่งแต่ละคนเป็นผู้สัญญาฝ่ายหนึ่งของสัญญารับขนทางอากาศเฉพาะการรับขนทางอากาศส่วนที่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของตน

ในกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือการชักช้าแก่คนโดยสาร เฉพาะผู้ขนส่งทอดที่เกิดอุบัติเหตุหรือการชักช้าต้องรับผิดชอบ เว้นแต่ผู้ขนส่งทอดแรกจะได้ตกลงโดยแจ้งชัดว่าตนยอมรับผิดตลอดเส้นทาง

ในกรณีเกี่ยวกับสัมภาระ เฉพาะผู้ขนส่งทอดแรก ทอดที่เกิดการทำลาย สูญหาย เสียหายหรือชักช้า และทอดสุดท้าย ต้องรับผิดชอบต่อคนโดยสารในฐานะลูกหน้ร่วม

ในกรณีเกี่ยวกับของ

(๑) เฉพาะผู้ขนส่งทอดแรกและทอดที่ก่อให้เกิดการทำลาย สูญหาย เสียหาย หรือชักช้าต้องรับผิดชอบต่อผู้ตราส่งในฐานะลูกหน้ร่วม

(๒) เฉพาะผู้ขนส่งทอดสุดท้ายและทอดที่ก่อให้เกิดการทำลาย สูญหาย เสียหาย หรือชักช้าต้องรับผิดชอบต่อผู้รับตราส่งในฐานะลูกหน้ร่วม

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ "การรับขนทางอากาศที่ดำเนินการโดยผู้ขนส่งหลายคนหลายทอด" หมายความว่า การรับขนทางอากาศที่ไม่แบ่งแยกจากกัน ถ้าผู้สัญญาถือว่าเป็นการดำเนินการเดียวกัน ไม่ว่าจะได้ตกลงในรูปสัญญาฉบับเดียวหรือสัญญาเป็นชุดก็ตาม

หมวด ๔

การรับขนทางอากาศที่ดำเนินการโดยบุคคลอื่นนอกจากผู้ขนส่งตามสัญญา

มาตรา ๕๐ บทบัญญัติในหมวดนี้ ให้ใช้บังคับกับผู้ขนส่งตามสัญญา และผู้ขนส่งตามความเป็นจริง ซึ่งไม่ใช่ผู้ขนส่งหลายคนหลายทอดตามบทบัญญัติในมาตรา ๔๙

มาตรา ๕๑ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ขนส่งตามความเป็นจริง ดำเนินการรับขนทางอากาศโดยได้รับมอบอำนาจจากผู้ขนส่งตามสัญญา

มาตรา ๕๒ ผู้ขนส่งตามสัญญาต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายตลอดการรับขนที่

ระบุไว้ในสัญญา และผู้ขนส่งตามความเป็นจริงต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายเฉพาะในส่วนการรับขนที่ตนดำเนินการ

มาตรา ๕๓ การกระทำและการละเว้นการกระทำใดๆของผู้ขนส่งตามความเป็นจริงและของลูกจ้างหรือตัวแทนของตน ซึ่งได้กระทำไปในทางการที่จ้างหรือภายในขอบอำนาจของการเป็นตัวแทน ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับขนที่ดำเนินการโดยผู้ขนส่งตามความเป็นจริง ให้ถือว่าเป็นการกระทำและการละเว้นการกระทำของผู้ขนส่งตามสัญญาด้วย

มาตรา ๕๔ การกระทำและการละเว้นการกระทำใดๆของผู้ขนส่งตามสัญญาและของลูกจ้างหรือตัวแทนของตน ซึ่งได้กระทำไปในทางการที่จ้างหรือภายในขอบอำนาจของการเป็นตัวแทน ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับขนที่ดำเนินการโดยผู้ขนส่งตามความเป็นจริง ให้ถือว่าเป็นการกระทำและการละเว้นการกระทำของผู้ขนส่งตามความเป็นจริง แต่ทั้งนี้ ความรับผิดชอบของผู้ขนส่งตามความเป็นจริงจะไม่เกินจำนวนแห่งการจำกัดความรับผิดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ความตกลงใดๆที่ผู้ขนส่งตามสัญญายอมผูกพันในหน้าที่และความรับผิดชอบ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือการสละสิทธิหรือข้อต่อสู้ใดๆของตน ที่ผู้ขนส่งมีอยู่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการแถลงไว้เป็นพิเศษถึงประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อรับมอบสัมภาระหรือของ ณ ถิ่นปลายทางตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๔๘ ไม่ผูกพันผู้ขนส่งตามความเป็นจริง เว้นแต่ผู้ขนส่งตามความเป็นจริงจะได้ตกลงด้วย

มาตรา ๕๕ การหักทวงหรือคำสั่งที่มีไปถึงผู้ขนส่งไม่ว่าผู้ขนส่งตามสัญญาหรือผู้ขนส่งตามความเป็นจริงให้มีผลดุจเดียวกัน แต่คำสั่งตามมาตรา ๓๒ จะมีผลก็ต่อเมื่อได้ให้แก่ผู้ขนส่งตามสัญญาเท่านั้น

หมวด ๕ **การเรียกร้องค่าเสียหาย**

มาตรา ๕๖ ในการรับขนคนโดยสาร สัมภาระ และของ การฟ้องคดีใดๆ เพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย ไม่ว่าจะกระทำภายใต้พระราชบัญญัตินี้ หรือตามสัญญา หรือมูลละเมิด หรือโดยประการอื่นใดก็ตาม ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขและการจำกัดความรับผิดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ถ้ามีการฟ้องลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้ขนส่งเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้ หากลูกจ้างหรือตัวแทนพิสูจน์ได้ว่าตนได้กระทำไปในทางการที่จ้างหรือภายในขอบอำนาจของการเป็นตัวแทน ลูกจ้างหรือตัวแทนนั้นมีสิทธิยกเงื่อนไขและการจำกัดความรับผิดที่ผู้ขนส่งมีอยู่ตามพระราชบัญญัตินี้ขึ้นต่อสู้ได้

ค่าเสียหายที่ได้รับจากผู้ขนส่ง ลูกจ้างและตัวแทนของผู้ขนส่ง เมื่อรวมกันแล้ว

ต้องไม่เกินจำนวนแห่งการจำกัดความรับผิดชอบที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

เว้นแต่ในกรณีที่เป็นกรณีสืบเนื่องของ ความในวรรคสองและวรรคสามไม่ใช้บังคับ ถ้าพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายเป็นผลมาจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของลูกจ้างหรือตัวแทนที่กระทำโดยเจตนาที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือโดยประมาทเลินเล่อและรู้หรือควรรู้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้

มาตรา ๕๗ การฟ้องเรียกร้องค่าเสียหาย จากการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศ โจทก์มีสิทธิเลือกที่จะเสนอคำฟ้องต่อศาลหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณา ณ ประเทศใดประเทศหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ประเทศที่ผู้ขนส่งมีภูมิลำเนาตั้งอยู่
- (๒) ประเทศที่ผู้ขนส่งมีสถานประกอบการแห่งใหญ่ตั้งอยู่
- (๓) ประเทศที่สถานที่ประกอบการของผู้ขนส่งซึ่งเป็นถิ่นที่ทำสัญญาตั้งอยู่
- (๔) ประเทศที่เป็นถิ่นปลายทาง

ในกรณีที่ความเสียหายเป็นผลมาจากความตายหรือความเสียหายแก่ร่างกายของคนโดยสาร นอกจากโจทก์มีสิทธิเลือกตามวรรคแรกแล้ว โจทก์มีสิทธิเลือกเสนอคำฟ้องต่อศาลหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณา ณ ประเทศที่คนโดยสารนั้นมีถิ่นที่อยู่ถาวรขณะที่เกิดอุบัติเหตุ และผู้ขนส่งประกอบกิจการรับขนทางอากาศเข้ามาในหรือออกไปนอกประเทศนั้นไม่ว่าจะด้วยอากาศยานของตนหรืออากาศยานของผู้ขนส่งอื่นที่มีความตกลงทางพาณิชย์กับตน และผู้ขนส่งนั้นประกอบธุรกิจในการรับขนทางอากาศซึ่งคนโดยสารจากสถานที่ที่ตนหรือผู้ขนส่งอื่นที่มีความตกลงทางพาณิชย์กับตนเป็นเจ้าของหรือเช่าตั้งอยู่ในประเทศนั้นด้วย

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ "ความตกลงทางพาณิชย์" หมายความว่า ความตกลงใด ๆ ระหว่างผู้ขนส่งเกี่ยวกับการร่วมมือกันให้บริการรับขนทางอากาศซึ่งคนโดยสาร ทั้งนี้ ไม่หมายรวมถึงความตกลงตั้งตัวแทน

ในกรณีที่ประเทศตามวรรคแรกและวรรคสองเป็นประเทศไทย หรือเป็นการรับขนภายในประเทศให้เสนอคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

มาตรา ๕๘ คู่สัญญาฉบับรับขนของทางอากาศ อาจตกลงกันเป็นหนังสือกำหนดให้ข้อพิพาทใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากสัญญาฉบับรับขนทางอากาศ ให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด

มาตรา ๕๙ สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายตามพระราชบัญญัตินี้ถ้าไม่ได้ฟ้องคดีต่อศาลภายในสองปีนับแต่วันที่มาถึงถิ่นปลายทาง หรือวันที่อากาศยานนั้นควรจะมาถึง หรือวันที่การบินทางอากาศได้หยุดลง ให้เป็นอันขาดอายุความ

มาตรา ๖๐ ความตกลงทำไว้ล่วงหน้าเป็นข้อความยกเว้นหรือจำกัดความ

รับผิดชอบของผู้ขนส่งหรือตัวแทนหรือลูกจ้างของผู้ขนส่งนอกเหนือจากหรือต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยกฎหมายที่จะใช้บังคับและเขตอำนาจศาลหรืออนุญาโตตุลาการ เป็นโมฆะ แต่ความเป็นโมฆะดังกล่าวไม่กระทบต่อความสมบูรณ์ของสัญญาส่วนที่เหลือซึ่งยังคงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๑ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ขนส่งที่จะปฏิเสธการทำสัญญารับขนทางอากาศกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสละข้อต่อสู้ที่มีอยู่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกำหนดเงื่อนไข อื่น ๆ ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๖

บททั่วไป

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่มีการฟ้องคดี หรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการพิจารณา การแปลงหน่วยบัญชีเป็นเงินสกุลบาท ให้คำนวณ ณ วันที่ศาลมีคำพิพากษา หรือวันที่มีคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การรับขนทางอากาศที่ตกลงทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี